

УДК 316. 3
С 765

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
ЛЬВІВСЬКИЙ РЕГІОНАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ПРИ ПРЕЗИДЕНТОВІ УКРАЇНИ
АКАДЕМІЯ МУНІЦИПАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ
КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АКАДЕМІЯ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ТУРИЗМУ

Друкується за рішенням Вченої ради
Київського національного університету культури і мистецтв
(протокол № 11 від 23 березня 2015)

Матеріали подано в авторській редакції

Становлення сучасного українського суспільства: політичні, управлінські, економічні та правові аспекти: Тези допов. Всеукр. наук.-практ. конф., Київ 27 березня 2015 р. У 2 ч. Ч. I. / М-во освіти і науки України; М-во культури України; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. – Київ : Видав. центр КНУКіМ, 2015. – 408 с.

Відповідальні за випуск:

Мамедова В. М.

Биркович Т. І.

Солоха Д. В.

Лановенко І. І., кандидат юридичних наук, доцент,
Академія праці, соціальних відносин та туризму
Київ, Україна

**КРИМІНОЛОГІЧНА СКЛАДОВА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
У ГАЛУЗІ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМНИЦТВА**

Безпека – це відсутність загрози, її попередження, надійність і збереження «статус-кво» підприємства, стан при якому не загрожує небезпека, не заподіюється й не може бути заподіяна шкода певним інтересам та цінностям виробничої діяльності.

Ми розглядаємо безпеку підприємництва в різних аспектах і передусім, як складову національної безпеки України. В сучасних умовах системних викликів національній безпеці України особлива увага, на нашу думку, повинна бути приділена підготовці фахівців по нейтралізації негативних, криміногенних чинників у діяльності підприємств, як запоруки економічної та військової безпеки України.

Об'єктами захисту, з кримінологічної точки зору, є:

1. Інформаційна безпека підприємства.
2. Екологічна безпека підприємства, включаючи безпеку праці.
3. Стан соціальної психіки працівників підприємства, як окремий об'єкт і як системна складова (травматичні події сьогодення викликаючи порушення звичного соціального мислення змінюють життєвий світ людини, і, як наслідок, моделі поведінки).
4. Фізична безпека працівника.
5. Безпека матеріальних фондів.
6. Економічна безпека (унеможливлення рейдерства та ін.) включаючи інформаційні та правові важелі захисту.

Фахівець з безпеки підприємства, на нашу думку, повинен вміти вивчати та системно аналізувати ризики безпеки. Мова йде не тільки про прогнозовані втрати від ризиків підприємницької діяльності, а й їх запобігання.

Останнє неможливо без набуття фахівцем вмінь загального, спеціального та індивідуального прогнозування ризиків безпеки підприємства.

Основною метою такого прогнозування є встановлення кримінологічних показників ризиків для підприємства на короткострокові та середньострокові періоди.

Йдеться, по-перше, про прогнозування загальної криміногенної обстановки враховуючи регіональні та державні тенденції, а також за порівняльним методом – світові тенденції в цілому.

По-друге, визначення загроз які є специфічними для певної галузі виробничої діяльності, враховуючи їх економічну та політичну складові.

По-третє, прогнозування колективної та індивідуальної (у тому числі, на рівні керівного складу) віктимізації.

В четвертих, прогнозування «фонових» криміногенних явищ на виробництві.

Такі вміння неможливі без:

1) отримання спеціалістами знань щодо причин та умов правопорушної поведінки, механізмів конкретних злочинів, що можуть загрожувати безпеці окремих суб'єктів підприємницької (виробничої) діяльності;

2) набуття практичних навиків застосування методів загального, спеціального та індивідуального (аналіз поведінки, системи особистісних відносин, спрямування активності) кримінологічного та психологічного прогнозування.

Загалом, мова йде про фахову готовність до проведення кримінологічної експертизи стану та проектів організації виробничої діяльності, розвитку трудового потенціалу з метою визначення впливу на безпеку підприємництва.

Кримінологічна експертиза є складовою прогнозування ризиків й у той же час, самостійним методом дослідження питань безпеки, який використовується для перспективного обговорення новацій, що запроваджує підприємництво (у тому числі на рівні конкретного підприємства) щодо свого захисту на стадії розробки та обговорення проектів.

Зокрема, за результатами експертного дослідження можуть бути конкретизовані позитивні сторони запланованих заходів та навпаки, вилучені ті що мають неоднозначні, а тим паче можливі негативні перспективні наслідки в контексті криміногенних ризиків.

Уявляється, що для фахової підготовки спеціалістів з безпеки підприємств необхідно запровадити спеціальну підготовку в сфері організації та методики проведення кримінологічного аналізу, у тому числі, нормативної організації безпеки підприємств, з метою отримання знань та практичних умінь відповідної експертної діяльності.

Загалом, розглядаючи кримінологічну складову фахової підготовки з безпеки підприємств, слід зазначити, що мова йде про організацію підготовки спеціалістів які, володіючи кримінологічною теорією та методикою кримінологічних досліджень, розуміють зв'язок між економічними і соціальними нормами та станом, динамікою, детермінацією злочинності, що створює реальні загрози виробництву.

Саме на цьому підґрунті повинно відбуватися науково-практичне обґрунтування програмно – цільового підходу забезпечення безпеки підприємства, спрямованого на мінімізацію ризиків у соціальних і економічних проектах пов’язаних з реалізацією завдань виробничої діяльності.